

תקנות משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (חינוך יתומים לשם רכישת מקצוע או השכלה כללית או

מקצועית), התשי"ט-1959 ¹

בתוקף סמכותי לפי הסעיפים 33(א) ו-37 לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1950, אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות

(תיקונים: התשכ"ג, התשכ"ט, התשל"ד)

בתקנות אלה -

"יתום" - ילדו של נספה, לרבות ילד חורג וילד מאומץ שטרם מלאו לו 30 שנים;
"יתום-קטין" - יתום שטרם מלאו לו 18 שנה;
"יתום-בגיר" - יתום שמלאו לו 18 שנה;
"הורה" - לרבות אפוטרופוס הממונה כדין על יתום-קטין;
"חינוך" - חינוך לשם רכישת מקצוע או השכלה כללית או מקצועית הניתן בכל מוסד לחינוך או להשכלה פרט למוסד לחינוך יסודי או להשכלה גבוהה;
"מוסד עירוני" - מוסד-חינוך של רשות מקומית, לרבות כפר, מושבה וישוב אחר;
"מימון" - המצאת מענקים כספיים הדרושים לחינוכו של יתום;
"פנימיה" - מוסד-חינוך המספק כלכלה ולינה לחניכיו;
"ראש אגף" - ראש אגף השיקום במשרד הבטחון;
"מנהל לשכה" - מנהל לשכה מחוזית או אזורית של אגף השיקום שבמשרד הבטחון;
"ממונה" - ממונה על עניני תעסוקה והכשרה מקצועית באגף השיקום במשרד הבטחון;
"שכר-לימוד" - לרבות אגרת-לימוד, דמי-הרשמה לבית-הספר, דמי בחינות, דמי-שימוש בספריות, דמי השתלמות בחוגים במסגרת בית-הספר, הוצאות בדיקות פסיכטכניות, הוצאות מסעות גדנ"ע, ותשלומים לועד-הורים, תשלומים לקרן-תרבות, לקרן-בניין וכיוצא באלה.

2. ועדה לחינוך יתומים

(תיקונים: התשכ"ג, התשכ"ט)

(א) ליד אגף השיקום במשרד הבטחון תוקם ועדה לחינוך יתומים (להלן - הועדה) בהרכב זה:

(1) הממונה, שישמש יושב-ראש;

(2) נציג שר החינוך והתרבות;

(3) נציג ארגון "יד-לבנים".

(ב) רוב חברי הועדה מהווים מנין חוקי בישיבותיה לכל דבר שהועדה רשאית לעשותו לפי תקנות אלה, ובלבד שלדיון באותו ענין הוזמנו כל חבריה על ידי המנהל או הממונה.

(ג) החלטות הועדה יתקבלו פה אחד או ברוב קולותיהם של החברים המשתתפים בישיבה שנכח בה מנין חוקי; היו הקולות שקולים, יכריע היושב-ראש.

3. בקשה לאישור מימון

- (א) הורה המבקש מימון לחינוכו של יתום-קטין יגיש בקשה בכתב למנהל הלשכה שבאזור-מגוריו של היתום, לא יאוחר מחודש לפני התחלת שנת הלימודים שבעדה מתבקש מימון החינוך.
- (ב) יתום-בגיר המבקש מימון לחינוכו יגיש בקשה בכתב למנהל הלשכה שבאזור-מגוריו.
- (ג) בבקשה יצוינו המקצוע או המטרה האחרת שרוצים לרכשם באמצעות מימון החינוך וכן המוסד שבו מבקשים לתת ליתום את החינוך המבוקש.
- (ד) בבקשה ינתן תיאור השכלתו ולימודיו של היתום תוך פירוט הציונים או התוצאות שהשיג בשנה האחרונה ללימודיו.
- (ה) לבקשה תצורף חוות-דעת של מחנכי היתום, או מנהלי המוסדות שבהם הוא התחנך או השתלם ובה יצוינו התנהגותו של היתום והצעות לעתידו של היתום.

4. טיפול בבקשה על-ידי מנהל הלשכה

- (א) מנהל הלשכה רשאי לחקור הורה או יתום-בגיר, שהגישו בקשה כאמור בתקנה 3, בכל הענינים שלדעתו יש להם נגיעה לאותה בקשה.
- (ב) מנהל הלשכה רשאי לדרוש מההורה או מיתום-בגיר שימציאו לו הוכחות לאימות הפרטים הרשומים בבקשה או לאימות התשובות שניתנו לשאלות המנהל שהוצגו בזמן החקירה האמורה בתקנת-משנה (א).
- (ג) מנהל הלשכה רשאי לבקש ממוסדות, לרבות מוסדות השכלה, מדע, כלכלה, איגודים מקצועיים וכיוצא בהם וכן ממומחים, חוות-דעת בנוגע לבקשה למימון חינוך של יתום שהוגשה לפי תקנות אלה.
- (ד) מנהל הלשכה רשאי להורות שהיתום יבדק בדיקה פסיכטכנית לשם בירור כל ענין הנתון לבדיקה כאמור והכרוך בבקשה למימון החינוך.

5. העברת הבקשה לוועדה

- (א) מנהל הלשכה ירשום בכל בקשה למימון חינוך יתום פרטים אלה:
- (1) חוות-דעתו שבדבר הבקשה;
 - (2) חוות-דעת מוסדות ומומחים בענין;
 - (3) הזמן הדרוש לקבלת החינוך המבוקש;
 - (4) סכום המימון הכרוך בביצוע הבקשה.
- (ב) מנהל הלשכה רשאי להמליץ על מוסד לחינוך שבו רצוי, לדעתו, לאפשר ליתום לקבל את חינוכו, בין שהמוסד צויין בבקשה ובין שהוא מוסד אחר.
- (ג) קיבל מנהל הלשכה את הפרטים הדרושים, יעביר את הבקשה יחד עם הפרטים והמסמכים שקיבל לוועדה בצירוף המלצתו.

6. טיפול בבקשה על ידי הוועדה

- (א) לוועדה יהיו כל הסמכויות שיש למנהל הלשכה לפי תקנה 4.
- (ב) מנהל הלשכה ייצג את הלשכה בזמן דיון הוועדה בבקשה.
- (ג) הוועדה רשאית לדחות את הבקשה, לאשר את צורת החינוך ואת המוסד לחינוך שהוצעו בבקשה למימון החינוך או שהומלצו על-ידי מנהל הלשכה בתנאים וסייגים שתמצא לנכון, וכן רשאית היא להחליט באותו אופן על חינוך ועל מוסד לחינוך אחרים שבאמצעותם רצוי, לדעתה, להקנות ליתום את החינוך המתאים לו.

(תיקון התשכ"ט)

לא תאשר הוועדה מימון חינוך במוסד לחינוך מסויים אלא אם לפני תעודה מאת אותו מוסד לחינוך המאשרת כי מבחינת רמת חינוכו והשכלתו של היתום אין מניעה לקבלתו לאותו מוסד לחינוך.

8. הודעה על החלטה

(תיקון התשכ"ט)

החלטת הוועדה, שהסכים לה ראש האגף, תודע בכתב על-ידי מנהל הלשכה, להורה או ליתום-הבגיר, תוך 14 יום מהיום שבו נתקבלה.

9. עיון נוסף

(תיקון התשכ"ט)

(א) נראה להורה או ליתום-בגיר שנפגעו על-ידי החלטת הוועדה, רשאים הם לבקש, תוך 14 יום מהיום שהודע להם על החלטת הוועדה, עיון נוסף על יסוד נימוקים שיביאו בפני הוועדה.
(ב) החלטת הוועדה לאחר העיון הנוסף שהסכים לה המנהל - היא סופית.

10. סמכות ראש האגף

(תיקון התשכ"ט)

ראש האגף רשאי לבטל או לאשר את החלטת הוועדה בתנאים או בסייגים שימצא לנכון, וכן רשאי הוא להחליט על צורת חינוך או על מוסד לחינוך השונים מאלה שנקבעו בהחלטת הוועדה, והחלטתו היא סופית.

11. מימון

[תיקונים: התשכ"א, התשכ"ב, התשכ"ו, התשכ"ט, התשל"ח, התשמ"א, התשמ"ו, התשמ"ז, התשמ"ז (מס' 2), התשמ"ח, התשמ"ט, התשמ"ט (מס' 2), התש"ן, התשנ"א, התשנ"א (מס' 2), התשנ"ב, התשנ"ג, התשנ"ד, התשנ"ה, התשנ"ה (מס' 2), (מס' 3), התשנ"ז, התשנ"ז (מס' 2), התשנ"ט, התש"ס, התש"ס, התשס"א (מס' 2), התשס"ג, התשס"ח, התשס"ט, התשס"ט (מס' 2), (מס' 3), התש"ע, התשע"ב, התשע"ב (מס' 2), התשע"ג, התשע"ד, התשע"ו, התשע"ז, התשע"ט, התשפ"א, התשפ"ב, התשפ"ב (מס' 2)]

(א) מימון החינוך כולל -

(1) במוסד חינוך על יסודי שכר לימוד, בשיעור שיוסכם בין הממונה לבין המוסד שבו ניתן החינוך שאושר לו (להלן - המוסד שאושר), ובלבד ששיעור זה לא יחרוג מהנחיות ראש האגף בנדון ולא יעלה על הסכום הקטן משניים אלה:

(א) שכר הלימוד המקובל במוסד שאושר;

(ב) שכר הלימוד המשתלם במוסד עירוני מסוגו של המוסד שאושר הנמצא במקום מגוריו של היתום או הסמוך לאותו מקום - ואם אין מוסד עירוני כאמור - על שכר הלימוד המשתלם במוסד עירוני להשכלה תיכונית כללי הנמצא במקום מגוריו של היתום או סמוך לאותו מקום;

(א1) במוסד להכשרה מקצועית - לכל שנת לימודים - שכר הלימוד השנתי המשולם במוסד חינוך מוכר מקביל; הועדה רשאית, אם היתה סבורה שיש הצדקה לכך, לאשר לשנת לימודים מלאה שכר לימוד אשר לא יעלה על שכר הלימוד השנתי המשולם במוסד להשכלה גבוהה מוכר בארץ. בפסקה זו, "מוסד חינוך מוכר"

כמשמעותו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949; "מוסד להשכלה גבוהה מוכר" - כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958;

(2) הוצאות רכישת מכשירי לימוד, ציוד, ספרי לימוד והוצאות נסיעה בשיעור שיאשר הממונה, בהתאם להנחיות ראש האגף שיפורסמו בהוראות אגף השיקום;
(3) (בוטלה);

(4) תשלום למחייט יתום שגילו עולה על 21 שנים, ושאינן סעיפים 8, 9, 13, 13א, 13ב או 30 לחוק חלים עליו - 73.02% מסך כל המשכורת המשתלמת לעובד המדינה שדרגת משכורתו היא 22 של הדירוג המינהלי.
(ב) כל סכום של פרס-לימודים מכל מקור שהוא אשר יתקבל על ידי היתום תוך תקופת המימון, ינוכה מסך התשלומים המגיעים לו לפי תקנה זו.

12. מימון חינוך בפנימיה

(א) יתום שעבורו משתלם תגמול לפי סעיף 9(א) לחוק לא יאושר לו מימון חינוכו בפנימיה, אלא אם הוצאות חינוכו בפנימיה, לרבות כלכלתו ולינתו, עולים על התגמול המשתלם לפי סעיף 9(א) לחוק, ובלבד שהמימון לא יעלה על הסכומים האמורים בתקנה 11.

(ב) יתום, שעבורו משתלם תגמול להורו לפי סעיפים 8, 13 או 30 לחוק, מותר לאשר לו מימון חינוכו בפנימיה, ובלבד שהמימון לא יעלה על המימון האמור בתקנה 11 בצירוף מענק למחייה שייקבע על ידי הועדה כהפרש בין הוצאות חינוכו של היתום בפנימיה, לרבות כלכלתו ולינתו לבין המימון האמור בתקנה 11, ובתנאי שהמענק למחייה לא יעלה על הפרש בין התגמול המשתלם ליתום לפי סעיף 9(א) לחוק לבין הסכום השווה להפרש בין התגמול המשתלם להורו של היתום לפי סעיף 8 לחוק לבין התגמול שהיה משתלם להורו של אותו היתום אילו מספר ילדיו הסמוכים על שולחנו של אותו הורה היה מופחת באחד, לפי הסכום הקטן.

13. תקופת המימון

(תיקונים: התשכ"ג, התשל"ד)

(א) תקופת המימון היא כתקופת הלימוד בפועל ולא תעלה על תקופת הלימוד המקובלת במוסד שאושר והדרושה בכדי לאפשר לחניך המוסד לגשת לבחינת-סיום או לבחינה לקבלת רשיון להתעסק במקצוע ששימש מטרת מימון חינוכו, ובלבד שתקופת המימון של יתום-קטין לא תעלה על ארבע שנים ותקופת המימון של יתום-בגיר לא תעלה על שתי שנים.

(ב) על אף האמור בתקנת-משנה (א) ובתקנה 15, רשאית הועדה לאשר מימון של חינוך יתום לשנת-לימודים אחת נוסף לתקופת-הלימוד האמורה בתקנת-משנה (א) באם נתמלא אחד משני אלה:

(1) היתום קיבל חינוך תיכוני במוסד של קיבוץ או מושב ואשר בו לא נהוג להכשיר בוגריו להיבחן בבחינות-הבגרות ומטרת מימון החינוך, בשנת-הלימודים הנוספת, היא לאפשר ליתום להכשיר את עצמו להיבחן בבחינות האמורות;

(2) היתום חייב לחזור על לימודיו בשנת-לימודים אחת בבית-ספר תיכון שבו אושר לו מימון חינוכו באשר לא עמד בבחינות הדרושות או לא נזקק לו זמן הלימוד שחלף מסיבות, שלדעת הועדה, לא היו תלויות בו.

14. מועדי ביצוע המימון

(תיקון התשכ"ג)

(א) שכר-לימוד ישולם למוסד לחינוך במועדים ובשיעורים שנקבעו בהסכם עם הממונה.

(ב) תשלום הוצאות רכישת-ספרים וכיוצא בהם ישולם להורה או ליתום-בגיר בשיעורים ובמועדים שיקבע הממונה.

(ג) הוצאות חינוכו של יתום בפנימיה ישולמו כפי שיוסכם מראש בין הממונה לבין הפנימיה.

15. חובת יתום

יתום שאושר לו מימון חינוכו חייב -

- (1) למלא אחרי כל הוראות המחייבות במוסד שאושר לו ובכלל זה להשתתף בשיעורים ובעבודה המעשית וכן לעמוד בבחינות;
- (2) להוכיח למנהל הלשכה הנוגע בדבר בתום כל זמן של לימוד הנהוג במוסד האמור, כי עמד בבחינות הדרושות וכי נזקק לו זמן הלימוד שחלף.

16. סיום המימון

(תיקון התשכ"ט)

(א) מימון החינוך יסתיים -

- (1) אם ראש האגף החליט להפסיק את המימון מחמת שהיתום לא מילא אחרי הוראות תקנה 15;
 - (2) בתום התקופה האמורה בתקנה 13.
- (ב) ראש האגף לא ישתמש בסמכותו לפי תקנת-משנה (א) (1) אלא לאחר שנתן להורו של יתום-קטין או ליתום-הבגיר הזדמנות להשמיע את טענותיו נגד ההפסקה האמורה.
- (ג) נראה להורה או ליתום-בגיר שנפגעו על ידי החלטת ראש האגף על הפסקת המימון, רשאים הם לבקש, תוך 14 יום מהיום שהודע להם על החלטת ההפסקה, עיון נוסף על יסוד נימוקים שיביאו בפני ראש האגף והחלטתו לאחר העיון הנוסף היא סופית.

17. מסירת הודעת החלטה

הודעת-החלטה שנשלחה להורה או ליתום-בגיר באמצעות דואר רשום לפי המען הידוע לאחרונה למנהל הלשכה הנוגע בדבר, רואים אותה כאילו נמסרה לנמען בתום 14 יום מהיום שההודעה נמסרה למשרד הדואר על מנת לשלחה לנמען, אלא אם יוכח ההיפך.

18. השם

לתקנות אלה ייקרא "תקנות משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (חינוך יתומים לשם רכישת מקצוע או השכלה כללית או מקצועית)", התשי"ט-1959".

י"ט בשבט התשי"ט (28 בינואר 1959)

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

[1]. ק"ת 874, התשי"ט (19.2.1959), עמ' 844.

תיקונים: ק"ת 1149, התשכ"א (18.5.1961), עמ' 1794;

ק"ת 1435, התשכ"ג (4.4.1963), עמ' 1302;

ק"ת 1614, התשכ"ד (13.8.1964), עמ' 1706;

ק"ת 1792, התשכ"ו (4.11.1965), עמ' 208;

ק"ת 2369, התשכ"ט (1.4.1969), עמ' 1231;

ק"ת 3084, התשל"ד (15.11.1973), עמ' 212;
ק"ת 3791, התשל"ח (7.12.1977), עמ' 406;
ק"ת 4238, התשמ"א (29.5.1981), עמ' 1036;
ק"ת 4910, התשמ"ו (9.3.1986), עמ' 608;
ק"ת 4998, התשמ"ז (19.1.1987), עמ' 328;
ק"ת 5040, התשמ"ז (7.7.1987), עמ' 1075 [התשמ"ז (מס' 2)];
ק"ת 5067, התשמ"ח (26.11.1987), עמ' 202;
ק"ת 5173, התשמ"ט (26.3.1989), עמ' 590;
ק"ת 5207, התשמ"ט (3.8.1989), עמ' 1181 [התשמ"ט (מס' 2)];
ק"ת 5230, התש"ן (30.11.1989), עמ' 86;
ק"ת 5343, התשנ"א (28.3.1991), עמ' 762;
ק"ת 5362, התשנ"א (12.6.1991), עמ' 931 [התשנ"א (מס' 2)];
ק"ת 5416, התשנ"ב (27.1.1992), עמ' 685;
ק"ת 5499, התשנ"ג (9.2.1993), עמ' 346;
ק"ת 5613, התשנ"ד (12.7.1994), עמ' 1169;
ק"ת 5634, התשנ"ה (26.10.1994), עמ' 274;
ק"ת 5644, התשנ"ה (15.12.1994), עמ' 406 [התשנ"ה (מס' 2)];
ק"ת 5686, התשנ"ה (22.6.1995), עמ' 1563 [התשנ"ה (מס' 3)];
ק"ת 5826, התשנ"ז (1.5.1997), עמ' 601;
ק"ת 5848, התשנ"ז (26.8.1997), עמ' 1097 [התשנ"ז (מס' 2)];
ק"ת 5959, התשנ"ט (11.3.1999), עמ' 487;
ק"ת 6053, התש"ס (3.9.2000), עמ' 862;
ק"ת 6068, התשס"א (23.11.2000), עמ' 150;
ק"ת 6104, התשס"א (10.5.2001), עמ' 783 [התשס"א (מס' 2)];
ק"ת 6204, התשס"ג (24.10.2002), עמ' 99;
ק"ת 6681, התשס"ח (16.6.2008), עמ' 1013 (שני תיקונים);
ק"ת 6719, התשס"ט (27.10.2008), עמ' 54 (שני תיקונים);
ק"ת 6786, התשס"ט (24.6.2009), עמ' 1028 [התשס"ט (מס' 2)];
ק"ת 6804, התשס"ט (18.8.2009), עמ' 1232 [התשס"ט (מס' 3)];
ק"ת 6923, התש"ע (30.8.2010), עמ' 1572 (שני תיקונים);
ק"ת 7091, התשע"ב (16.2.2012), עמ' 788 ו-789 (שני תיקונים);
ק"ת 7148, התשע"ב (31.7.2012), עמ' 1540 [התשע"ב (מס' 2)];
ק"ת 7282, התשע"ג (21.8.2013), עמ' 1614 (כולל תיקון בדיעבד);
ק"ת 7411, התשע"ד (20.8.2014), עמ' 1664;
ק"ת 7566, התשע"ו (29.10.2015), עמ' 116 (כולל תיקון בדיעבד);
ק"ת 7784, התשע"ז (28.2.2017), עמ' 776 (כולל תיקון בדיעבד);
ק"ת 8184, התשע"ט (3.3.2019), עמ' 2968 (כולל תיקון בדיעבד);
ק"ת 8939, התשפ"א (25.11.2020), עמ' 627 (כולל 3 תיקונים בדיעבד);

ק"ת 9639, התשפ"ב (19.9.2021), עמ' 97 (כולל תיקון בדיעבד);
ק"ת 10331, התשפ"ב (18.9.2022), עמ' 4063 [התשפ"ב (מס' 2)].

//